

SÜRELİDİR

**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI**

SAYI : B.02.0.007.00/1559
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

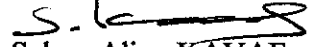
7/11005
7/11006
7/11007
17.12.2009 7/11008
7/11009
7/11010
7/11011

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE**

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 03.12.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-17585 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile Bakanlığımıza gönderilen Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR (6 Adet) ve Şırnak Milletvekili Sevaahir BAYINDIR'a ait Yazılı Soru Önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Selma Aliye KAVAF
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 7 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 7 Yazı

**ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ SAYIN SEVAHİR BAYINDIR'IN
7/11005 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına dair Sözleşme'nin 19' uncu Maddesinin 1' inci bendine göre; Taraf Devletler, çocuğun ana-babasının ya da onlardan yalnızca birinin, yasal vasi veya vasilerinin ya da bakımını üstlenen herhangi bir kişinin yanında iken bedensel veya zihinsel saldırı, şiddet veya suistimale, ihmal ya da ihmalkar muameleye, ırza geçme dahil her türlü istismar ve kötü muameleye karşı korunması için; yasal, idari, toplumsal, eğitsel bütün önlemleri alırlar. Aynı maddenin 2' nci bendine göre; bu tür koruyucu önlemler; burada tanımlanmış olan çocuklara kötü muamele olaylarının önlenmesi, belirlenmesi, bildirilmesi, yetkili makama havale edilmesi, soruşturulması, tedavisi ve izlenmesi için gerekli başkaca yöntemleri ve uygun olduğu takdirde adliyenin işe el koyması olduğu kadar durumun gereklerine göre çocuğa ve onun bakımını üstlenen kişilere, gereken desteği sağlamak amacı ile sosyal programların düzenlenmesi için etkin usulleri de içermelidir.

25' inci Maddeye göre; "Taraf Devletler, yetkili makamlarca korunma ve bakım altına alma, bedensel ya da ruhsal tedavi amaçlarıyla hakkında bir yerleştirme tedbiri uygulanan çocuğun, gördüğü tedaviyi ve yerleştirilmesine bağlı diğer tüm şartları belli aralıklarla gözden geçirme hakkına sahip olduğunu kabul ederler."

39' uncu Maddede taraf Devletlerin, her türlü ihmal, sömürü ya da suistimal, işkence ya da her türlü zalimce, insanlık dışı aşağılayıcı muamele ya da ceza uygulaması ya da silahlı çatışma mağduru olan bir çocuğun, bedensel ve ruhsal bakımdan sağlığına yeniden kavuşması ve yeniden toplumla bütünleşebilmesini temin için uygun olan tüm önlemleri alacağı belirtilmektedir.

Bu bağlamda;

SORULAR:

- 1) Yasal düzenlemelerde istismara uğrayan çocuğun bildirimine ilişkin hükümler bulunmasına karşın, çocukların bakımını üstlenen kişiler ya da diğer kişiler tarafından istismar ve kötü davranıştan korunması için topluma yönelik istismarı önleyici politika ve hizmetler var mıdır?
- 2) Çocuğa yönelik her türlü istismarın bildirilmesi, istismar olayının soruşturulması ve istismara uğrayan çocuğun tedavisi ve izlenmesi sürecinde çocuğa ve bakımını üstlenen kişilere destek sağlama amacıyla uygulanan sosyal hizmet program ve politikaları var mıdır?
- 3) İstismara uğramış ve hakkında bakım, koruma, bedensel ve ruhsal tedavi amacıyla bir kuruma yerleştirme tedbiri alınmış çocukların tedavi süreci izlenmekte ve yerleştirildikleri kurumdaki koşullar belli aralıklarla gözden geçirilmekte midir?

- 4) Bedensel, duygusal, cinsel istismara ve ihmale uğrayan çocukların bedensel ve ruhsal sağlığına kavuşması ve sosyal dışlanmadan korunarak toplumla bütünleşebilmesi için hangi hizmet ve politikalar uygulanmaktadır?
- 5) Suça karışan ve istismara uğrayan çocuklara yönelik bakım, koruma ve sosyal rehabilitasyon hizmeti sunan kuruluşların sayısı nedir? Bu kuruluşlarda çocuklarla çalışan meslek elemanı sayısı yeterli midir? Bu personele istismara uğrayan çocuğa yaklaşım, çocuğun tedavi süreci, toplumsallaşmasına yönelik konularda düzenli olarak hizmet içi eğitimler verilmekte midir? Bu personel konunun uzmanları, akademisyenler tarafından danışmanlık almakta mıdır?
- 6) İstismara uğrayan çocukların adli soruşturma sürecinde yalnızca bir kez ifade verme, bir kez bedensel muayenesine ilişkin yasal düzenlemelerde hükümler bulunması, uygulamada çocukların süreçte ikincil örselenmelerini önleyebilmekte midir?
- 7) İhmal ve istismara uğrayan ve ihmal ve istismara uğrama riski altında olan çocukların sayısına, ihmal ve istismarın yaygınlık ve sıklığına ilişkin veriler tutulmakta mıdır? İhmal ve istismarın önlenmesi için sıklık, yaygınlık durumu ve risk durumunun belirlenmesi gereksiniminden hareketle sağlık kuruluşları, kolluk kuvvetleri, sosyal hizmet kuruluşlarına bildirilen istismar ve ihmal olgularının kayıt altına alınmasını sağlayacak ulusal bilgi toplama sistemi oluşturulması düşünülmekte midir?

CEVAPLAR :

Genel Müdürlüğümüzce koruyucu ve önleyici çalışmalar kapsamında Toplum Merkezleri ve Aile Danışma Merkezleri aracılığı ile 0-6 Yaş Benim Ailem Aile Eğitim Programı, 7-19 Yaş Aile Eğitim Programı, Baba Destek Programı, Anne Çocuk Eğitim Programı, kadın ve genç kızların eğitim için Kadının İnsan Hakları Eğitim Programları uygulanmaktadır. Bu merkezler aracılığı ile tüm halka yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

İstismara uğramış çocuklar öncelikle bulundukları ortamdan uzaklaştırılmakta adli sürecin işleyebilmesi de dikkate alınarak çocuklara müdahale edilmekte ve bulundukları il içersinde durumlarına en uygun kuruluşa yerleştirilmektedirler.

Aile içi veya aile dışı istismar mağduru çocuklara il müdürlüklerimiz tarafından olayın basın, ihbar veya kolluk birimlerince bildirilmesinin hemen ardından müdahale edilmektedir. Bu çocuklar hakkında ilgili mahkemelerce bakım tedbiri kararı verilmesi halinde derhal durumlarına uygun kuruluşa yerleştirilmekte ve gerekli psiko sosyal programlar ile rehabilite edilmeye çalışılmaktadır. Bu çocuklara yoğun psikiyatrik tedaviler, alınan sağlık tedbiri çerçevesinde sağlık il müdürlüğü ile koordineli bir şekilde uygulanmaktadır. Çocukların rehabilitasyonlarının sağlanması amacıyla üniversiteler ve hastanelerin psikiyatri birimleri ile işbirliği yapılarak mesleki çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Psikolojik sorunları bulunan çocuklar ile kuruluşlarımızda görevli sosyal çalışmacılar ve psikologlar tarafından mesleki çalışmalar vakaya özel hazırlanan uygulama planı dahilinde gerçekleştirilmekte, üniversite ve devlet hastanelerinde psikiyatrik destek almaları sağlanmaktadır. Psiko-sosyal yönden çocuklar hakkında yapılan uygulama planları her 3 ayda bir gözden geçirilerek, tedbir kararını veren mahkemeye bilgi verilmekte ve çalışmanın sonucuna göre tedbirin kaldırılması ya da değiştirilmesi yönünde talepte bulunmaktadır.

Kuruluşlarımızdaki meslek elemanları suça yönelen veya suç mağduru olan çocukların aileleri ve yakın çevreleri ile de mesleki çalışmalar yapmakta, çocukların psiko-sosyal gelişimlerdeki olumsuzluklar biran önce rehabilite ve tedavi edilmeye çalışmaktadır. Çocuklar sosyal-kültürel faaliyetlere yönlendirilmekte, eğitimlerini başarılı bir şekilde sürdürmeleri için gerekli takip ve izlenmesi sağlanmaktadır.

Çocuk ve aile hakkında ilgili mahkemelerden danışmanlık tedbiri kararı alınması talep edilmekte ve bu karar çerçevesinde çocuğun ve ailenin ihtiyaç duyduğu konularda Kurumumuzca danışmanlık hizmeti sunulmaktadır. Bu kapsamda gerekli mesleki çalışmalar yapılmaktadır.

Haklarında ilgili mahkemelerce bakım tedbiri kararı verilen istismara uğrayan kız çocuklarının rehabilitasyonlarına yönelik Genel Müdürlüğümüze bağlı hizmet veren Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezine ve suça yönelen çocuklara hizmet veren Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezine yerleştirilmeleri sağlanmaktadır.

Suç mağduru çocuklara 18 Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezi ile suça yönelen çocuklara 6 Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde hizmet verilmektedir.

Istismara uğrayan ve haklarında ilgili mahkemelerce bakım tedbiri kararı verilen kız çocukları ile çalışan bakım ve sosyal rehabilitasyon merkezlerinde görev yapan meslek elemanlarına 6 aylık periyotlarla 2 hizmet içi eğitim verilmiş olup, iki eğitim daha verilmesi planlanmıştır.

Yönetici, meslek elemanı ve diğer personele yönelik olarak hizmet alanlarına göre hizmet içi eğitim programları düzenlenmektedir. Ayrıca, İl Sosyal Hizmetler Müdürlükleri her yıl ihtiyaçları doğrultusunda personeline eğitim programları hazırlamakta ve uygulamaya koymaktadır.

2002-2008 Yıllarında 121 hizmet içi eğitim programı gerçekleştirilmiş olup, 7339 personelin katılımı sağlanmıştır. 2009 yılında 13 hizmet içi eğitim programı gerçekleştirilmiş ve 1469 personelin katılımı sağlanmıştır.

Bu eğitimlerden; suça karışan ve istismara uğrayan çocuklarla çalışan personele yönelik 2007 yılında 4 (dört) bölgesel hizmet içi eğitim programı gerçekleştirilmiş olup, 224 personelin katılımı sağlanmıştır. Ayrıca, 2010 yılında Çocuk Yuvası, Yetiştirme Yurdu, Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi ve Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezinde çalışan meslek elemanlarına yönelik hizmet içi eğitim programının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

İl Muhakemat Müdürlükleri tarafından İstismara uğrayan tüm çocukların hakları korunmakta, hukuksal müdahale ve süreçlerinin takipleri titizlikle yapılmaktadır. Çocukların ifadesinin alınması sırasında yanında mutlak suretle bir meslek elemanı bulundurulmaktadır.

Kurumumuza bildirilen vakalar hakkında gerekli işlemler yapılmakta ve sosyal hizmet modellerinden yararlandırılan çocuklara ilişkin kayıtlar tutulmaktadır.

Saygılarımla.

Selma Aliye KAVAF
Devlet Bakanı